

Lungeforeningen

**Nationalforeningen til bekæmpelse
af Lungesygdommen stiftet 1901**

CVR-nr. 20 61 59 15

ÅRSRAPPORT

2016

Årsregnskabet er fremlagt og godkendt på foreningens
generalforsamling mandag den 27. juni 2017

Dirigent

Indholdsfortegnelse

	<u>Side</u>
Foreningsoplysninger	1
Ledelsespåtegning	2
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	3
Ledelsesberetning	7
Anvendt regnskabspraksis	18
Resultatopgørelse for 2016	20
Balance pr. 31. december 2016	21
Noter	23

Foreningsoplysninger

Foreningen

Lungeforeningen

CVR-nr.: 20 61 59 15

Hjemstedskommune: København

Telefon: 38 74 55 44

Internet: www.lunge.dk

E-mail: info@lunge.dk

Bestyrelse

Lone Christiansen, formand

Ingrid Louise Titlestad, næstformand

Britt Holmgaard Andersen

Hanne Markussen

Henrik Vincentz

Kjeld Møller Pedersen

Søren Pedersen

Thomas Ringbæk

Finn Wulff

Anders Løkke

Lillian Bondo

Direktion

Anne Brandt, direktør

Revision

Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Weidekampsgade 6

Postboks 1600

0900 København C

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016 for Lungeforeningen.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af foreningens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2016 samt af resultatet af foreningens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Foreningen har etableret retningslinjer og procedurer, der sikrer, at de dispositioner, der vedrører modtagne tips- og lottomidler, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Der er endvidere etableret retningslinjer og procedurer, der sikrer, at der tages skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de modtagne tips- og lottomidler.

Årsrapporten indstilles til godkendelse.

København, den 17.05.2017

Direktion

Anne Brandt
direktør

Bestyrelse

Lone Christiansen
formand

Ingrid Louise Titlestad
næstformand

Britt Holmgaard

Hanne Markussen

Henrik Vincentz

Kjeld Møller Pedersen

Søren Pedersen

Thomas Ringbæk

Finn Wulff

Anders Løkke

Lillian Bondo

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til medlemmerne af Lungeforeningen

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Lungeforeningen for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2016, der omfatter anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance og noter. Årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven tilpasset foreningens særlige forhold.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af foreningens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2016 samt af resultatet af foreningens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2016 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark samt god offentlig revisionsskik, idet revisionen af modtagne offentlige midler udføres på grundlag af bestemmelserne i bekendtgørelse nr. 97 af 27. januar 2014 om regnskab og revision m.v. af regnskaber for modtagere af tilskud fra puljer under Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold (nu Social- og Indenrigsministeriets) område. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit ”Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet”. Vi er uafhængige af foreningen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA’s Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Fremhævelse af forhold vedrørende revisionen

Foreningen har som sammenligninstal i regnskabet medtaget de af bestyrelsen godkendte budgetter. Budgetterne har, som det fremgår af regnskabet, ikke været underlagt revision.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere foreningens evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere foreningen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt god offentlig revisionsskik altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes.

Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark samt god offentlig revisionsskik, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af foreningens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsen udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om foreningens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at foreningen ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetning

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til god regnskabsskik.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med god regnskabsskik. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Erklæring i henhold til anden lovgivning og øvrig regulering

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der vedrører anvendelsen af de modtagne tips- og lottomidler, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis; og at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de modtagne tips- og lottomidler, der er omfattet af regnskabet.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det i overensstemmelse med god offentlig revisionskik vores ansvar at udvælge relevante emner til såvel juridisk-kritisk revision som forvaltningsrevision. Ved juridisk-kritisk revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de dispositioner, der vedrører modtagelsen af tips- og lottomidler, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ved forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de modtagne tips- og lottomidler, der er omfattet af regnskabet.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

København, den 17.05.2017

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33 96 35 56

John Hauschildt Ladekarl
statsautoriseret revisor

Christian Dalmose Pedersen
statsautoriseret revisor

Ledelsesberetning

Lungeforeningen er en patient- og sygdomsbekæmpende forening, som arbejder for en vision om sundere lunger livet igennem.

Året kort

I 2016 blev der endelig og for alvor sat fart på den lungesatsning, som regeringen, Danske Regioner og Kommunernes Landsforening vedtog i 2015. Konkret betød det, at Sundhedsstyrelsen i december 2016 lacerede nye anbefalinger i behandlingen af KOL-patienter, og at de nye spændende telemedicinske behandlingstilbud nu er i støbeskeen. Et undersøgelsesprogram for børneastma kom der også, så børn med astma kan tilbydes ens behandling i hele landet.

En kampagne for tidlig opsporing af lungesygdomme blev også gennemført i forbindelse med lungesatsningen. I september 2016 blev kampagnen Pust liv i din hverdag gennemført af Sundhedsstyrelsen i samarbejde med Lungeforeningen. Kampagnen blev gennemført efter at være flyttet tidsmæssigt tre gange, og med et meget begrænset budget, men slog pænt igennem i medierne og blev båret ud sammen med bl.a. kommuner og Lungeforeningens frivillige. Med kampagnen blev der taget et vigtigt skridt i indsatsen for tidlig opsporing af lungesygdomme.

Lungeforeningen har i 2016 arbejdet med at konsolidere fusionen med det forhenværende LungePatient.dk både internt og eksternt. Kursus- og rekreativcenteret Boserup Mindes medlemstilbud blev massivt markedsført på www.lunge.dk samt på varierende måder i Lungenyt, nyhedsmail og på Facebook. I 2016 har Lungeforeningen fortsat understøttet kommunikation og markedsføring af Støtteforeningerne til Lungeforeningens feriehuse og andre tilbud.

Resultater

Lungeforeningens offensive strategi har betydet væsentlige investeringer, som også i 2016 er gået til at fastholde organisationen, øge kendskabet til lungesagen og sikre patienterne rådgivning og støtte. På baggrund af de seneste års positive resultater har bestyrelsen valgt at fortsætte investeringerne i den fortsatte udvikling og vækst i aktiviteter.

Investeringerne kan aflæses i årsregnskabet bl.a. i form af de ambitiøse aktivitetsudgifter.

Aktiviteter

På aktivitetssiden har foreningen også i år indsamlet midler til et højt niveau. Særligt har partnerskaber og projekter i 2016 således givet flotte indtægter til at forsætte vidensopbygningen på lungesagen, samt støtte og rådgivningen. Det har især bidraget til lønninger af faglige projektledere. Vi har således lykkedes med at fortsætte et højt aktivitetsniveau, som svarer til udmøntede aktiviteter for 9.613 t.kr. mod 9.060 t.kr. i 2015. Samtidig er indtægter fra medlemskontingenter og støttebidrag det seneste år steget markant fra 2.775 t.kr. i 2015 til 4.732 t.kr. i 2016.

Ledelsesberetning

Bestyrelsens proaktive beslutning om at investere i udviklingsaktiviteter kan således aflæses i form af et underskud på 7.057 t.kr. mod et forventet underskud på 9.274 t.kr. Et resultat som bestyrelsen for den samlede Lungeforening finder overordentligt positivt.

Lungeforeningen foretager sin indsamlingsvirksomhed i henhold til lovgivningen. Det sker i overensstemmelse med reglerne i Indsamlingsloven og bekendtgørelse nr. 820 af 27. juni 2014. Lungeforeningen har siden 2014 bevidst investeret af egenkapitalen i indsamlingsarbejdet. Bestyrelsen vedtog i 2014 en strategi, som bl.a. skal sikre, at vi får en økonomisk bæredygtig forening med stabil finansiering af det øgede behov for aktiviteter, der opfylder formålsparagraffen. Kun få bidrag kommer uopfordret, derfor har Lungeforeningen i 2016 fortsat investeret i fokuserede indsamlingsaktiviteter primært med det formål at rekruttere medlemmer og støttemedlemmer.

Det er et vilkår for patientforeningers arbejde, at man anvender penge på at samle ind, og vi tilstræber at være effektive og omkostningsbevidste.

Lungeforeningens hovedfokus i arbejdet med at skabe en bæredygtig økonomi var i 2016 fortsat at indsamle donationer fra medlemmer og andre bidragydere.

Nedenstående tal dokumenterer vores meget tilfredsstillende aktivitetsniveau i 2016.

Ved udgangen af 2015 havde Lungeforeningen 15.698 medlemmer. I 2016 fortsatte hvervningen af medlemmer på niveau med året inden. Grundet et frafald af medlemmer i forbindelse med fusionen med det forhenværende LungePatient.dk ender Lungeforeningens medlemstal ved udgangen af 2016 på i alt 17.000 medlemmer.

Ledelsesberetning

Det digitale indsamlings- og kommunikationsarbejde samt PR var væsentlige indsatsområder i 2016.

Antallet af presseomtaler, hvor Lungeforeningen var nævnt eller citeret, endte på 1.195 omtaler i 2016 (i 2015 var tallet 1.178). Et flot niveau på baggrund af en fokuseret indsats med det formål at øge kendskabet til Lungeforeningens bidrag til sundhedsvæsenet, Lungeforeningens omdømme og høje faglighed omkring lungepatienters behov.

Medlemsbladet Lungenyt udkommer fire gange om året (feb., maj, sep. og nov.) og henvender sig til mennesker, der lever med en lungesygdom tæt inde på livet med artikler om bl.a. patientstøtte, behandling, forskning og forebyggelse.

Lungeforeningens hjemmeside www.lunge.dk er fortsat velbesøgt. Det er særligt det målrettede arbejde med at få Lungeforeningens hjemmeside synlig via Google, som har gjort, at endnu flere end i 2015 fandt hjælp via www.lunge.dk.

I 2016 fik hjemmesiden i gennemsnit 45.000 nye besøg om måneden.

Likes og følgere på Lungeforeningens facebookside stiger løbende og stabilt.

Lungeforeningens nyhedsbrev gik ved udgangen af 2016 ud til 35.700 abonnenter, der både tæller medlemmer og andre med interesse i lungesagen.

Ved udgangen af 2016 gik arbejdet med at designe en ny, forbedret udgave af Lungeforeningens hjemmeside ind i en afsluttende fase frem mod en lancering. Vi har via projektet "Fra ensomhed til livsmod gennem virtuelle fællesskaber" støttet af VELUX FONDEN opnået dybdegående viden om brugernes behov. Den nye hjemmeside er udarbejdet med det formål at præsentere et letlæseligt og brugervenligt univers med guides, gode råd, tips, øvelser og viden til lungepatienter og deres pårørende.

Ledelsesberetning

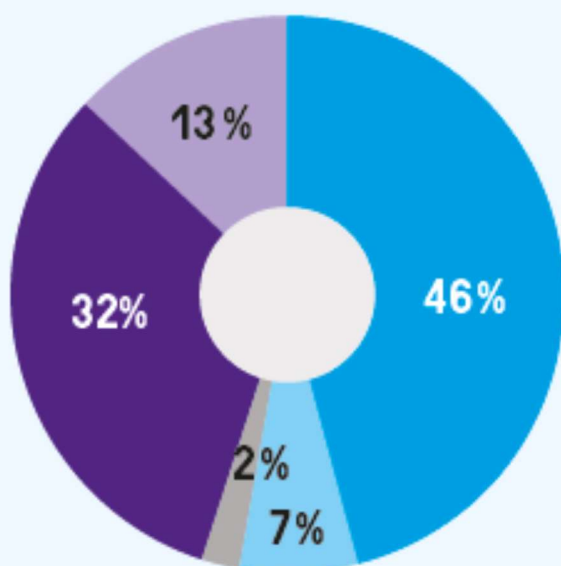
Lungeforeningens rådgivning er gratis og åben for alle

Hvem henvender sig?

70% er kvinder og 30% er mænd

De spørger om

- KOL: 46%
- Astma: 7%
- Børns lungesygdomme: 2%
- Andre lungesygdomme: 32%
- Generelle spørgsmål om lunger: 13%

Tæt på patienterne – vi er der for dig

Som patient- og sygdomsbekæmpende forening er vores fortsatte rolle og leverancer til vores omgivelser baseret på de tre vigtige områder – patientstøtte, forskning og forebyggelse.

For Lungeforeningen betyder det, at alle vores aktiviteter først og fremmest er for patienternes og deres pårørendes skyld.

Vi støtter lungepatienter og styrker dem til at leve et godt liv med deres lungesygdom.

Vi arbejder for mere forskning i lungesygdomme, så vi kan blive klogere på sygdommene og mulige behandlinger af dem. Og så arbejder vi for at forebygge, at flere bliver syge i deres lunger.

Lungeforeningens rådgivning er et eksempel på, hvordan foreningen støtter patienter og pårørende.

Ledelsesberetning

Udvikling i frivillige – vi styrker dig

Lungeforeningen er med sine frivillige til stede i 76 ud af 98 kommuner i landet. Vi kan med glæde endnu en gang konstatere at flere og flere brænder for lungesagen, og engagerer sig i vores frivillige indsats rundt om i landet. I 2016 rundede Lungeforeningen 300 frivillige, og den stigning kommer til udtryk i vores lokale netværksgrupper, der i 2016 nåede op på 100, og vores nu 19 lokalafdelinger. Lungeforeningen kunne også tilbyde korsang i over 20 lungekor.

De landsdækkende netværk og patientforeningen Alfa-1 Danmark

Lungeforeningen har i 2016 værdsat et tæt og godt samarbejde med Lungeforeningens frivillige i de landsdækkende netværk: Nye Lunger (for lungetransplanterede og ventelistepatienter), Sarkoidosenetværket, Netværk for sjældne lungesygdomme, Netværk for LAM, Netværket Lungebarn, Fibrosenetværket, Ungenetværket og PCD-netværket.

Lungeforeningen havde i 2016 også et godt samarbejde med Alfa-1 Danmark i rollen som sekretariat.

Tak til alle frivillige

En kæmpe stor tak til alle Lungeforeningens frivillige, som gør, at foreningen kan være til stede i størstedelen af landets kommuner. Denne tilstedeværelse bidrager til at løfte kendskabet til Lungeforeningen og mest af alt gør livet bedre for mennesker, der lever med en lungesygdom tæt inde på livet.

Udviklingen politisk – vi kæmper din sag

Som nævnt i ledelsesberetningen 2015 var der efter regeringsskiftet i juni 2015 fortsat opbakning til at gennemføre den nationale lungesatsning, og derfor blev der på Finansloven i november 2015 afsat 250 mio.kr. til udmøntning i perioden fra 2016-2019. Midlerne er som nævnt i indledningen afsat til et kompetenceløft i almen praksis, en KOL-kampagne og en styrket tidlig opsporing af KOL i kommunerne, et undersøgelsesprogram for børneastma, en forløbsplan for KOL og en national udbredelse af telemedicin. Som nævnt i indledningen er en del af ovennævnte tiltag igangsat.

Lungeforeningen bidrager aktivt til lungesatsningens indsatsområder og i 2016 særligt til implementering af lungesatsningen. Danske Patienter har udpeget Lungeforeningen til følgende arbejds- og styregrupper i regi af Sundheds- og Ældreministeriet, Sundhedsstyrelsen og Digitaliseringsstyrelsen:

- Følgegruppe for initiativer vedrørende kronisk sygdom (FIKS)
- Arbejdsgruppe vedrørende styrket indsats for mennesker med lungesygdom
- Følgegruppe for målrettet tidlig diagnose og udredning af astma hos børn og unge
- Styregruppe vedrørende vejledende sundhedsfaglige retningslinjer for telemedicinsk behandling af borgere med KOL
- Arbejdsgruppe vedrørende udrulning af telemedicinsk behandling af borgere med KOL
- Repræsentation i en lang række porteføljestyregrupper på det telemedicinske område i regioner og kommuner

Ledelsesberetning

I 2016 er det fortsat et stort fokus i Lungeforeningen at kunne afsætte betydelige ressourcer til arbejdet med de andre dygtige fagfolk i både styregrupper og arbejdsgrupper, der udvikler anbefalinger og forløbsplaner under lungesatsningen. Vi bidrager med Lungeforeningens viden fra antropologiske studier, rådgivning samt vores viden om de behov, vi har identificeret hos borgere med KOL, bl.a. via projektet "Fra ensomhed til virtuelle fællesskaber" støttet af VELUX FONDEN. Indsatsen er strategisk vigtig for Lungeforeningen, da det giver foreningen mulighed for at inddrage den store viden, vi har om patienterne og pårørendes behov og liv med lungesygdomme og derved kvalificere regeringens programmer med patientens stemme.

Folkemødet

På Folkemødet 2016 var Lungeforeningen inviteret med til at stille skarpt på palliation til lungepatienter, fremtidens telemedicin til kroniske patienter i debatter hos bla. Siemens og TDC. Lungeforeningen var også medarrangør af et fodboldfitness event i samarbejde med bl.a. DBU.

Lungeforeningens årlige lungekonference

Lungeforeningen afholdt 9. september 2016 en storstilet lungekonference for fagpersoner i TREFOR Park i Odense. Konferencen var fuldt booket med over 250 tilmeldte sundhedsprofessionelle. Her satte Lungeforeningen fokus på en syg forskel under temaet "Mere lighed i lungesundhed". Lungeforeningen præsenterede også deltagerne for, hvordan regeringens nationale lungesatsning understøtter mere lungesundhed i hverdagen.

Fortsat indsats for organdonation

I 2016 fik 380 patienter et nyt organ – 29 af dem var lunger. En generelt styrket indsats på donations- og transplantationsområdet gennem flere år for at skaffe flere donorer giver fortsat resultater. Lungeforeningen har aktivt bidraget og medvirket til indsatsen, som også har øget fokus på at få identificeret egnede donorer blandt døende på intensivafdelingerne og på at få de pårørendes accept til en donation.

Selv om stadig flere vælger at melde sig til donorregisteret, er det stadig kun en mindre andel af danskerne (ca. 1 mio.), som på forhånd har erklæret sig parate til at afgive deres organer. Lungeforeningens arbejde med den befolkningsrettede indsats fortsætter i regi af Oplysning om Organdonation, som i dag organisatorisk er lagt ind under Dansk Center for Organdonation.

Boserup minde i glamsbjerg

Efter fusionen oplevede Lungeforeningens ferie-, kursus- og rekreativcenter Boserup Minde i 2016 kortvarigt en øget aktivitet på baggrund af en væsentlig marketings- og kommunikationsindsats og faglig opgradering af indholdet i kurserne. Desværre faldt interessen igen i løbet af 2016, og vi måtte aflyse flere planlagte kurser. Målet om at gøre stedet bæredygtigt var derfor meget usikkert ved årets udgang.

Ledelsesberetning

Kystsanatoriet i Hjerting

Kystsanatoriet i Hjerting er et sanatorium, som Lungeforeningen fortsat ejer. Kystsanatoriet i Hjerting blev opført i 1915 som led i bekæmpelsen af den dengang meget udbredte tuberkulose. Stedet udvikler sig fortsat i et tæt samarbejde med Den Danske Sundhedstjeneste i Sydslesvig. Kystsanatoriet i Hjerting Kystsanatoriet i Hjerting er i dag godkendt som social institution til at aflaste og kortvarigt have anbragte børn i et attraktivt tilbud til danske kommuner.

Børnelungefonden

Børnelungefonden er en fond oprettet på initiativ af Lungeforeningen i sommeren 2014. Behovet for støtte og rådgivning til lungesyge børn og deres familier er stort. I 2016 var Børnelungefonden fortsat i en etableringsfase, og målet er, at fonden i løbet af de kommende år vil skabe det fornødne økonomiske fundament, der skal til for i endnu højere grad at kunne støtte forskning, aktiviteter og information om børnelungesygdomme.

Børnelungefondens formål er at:

- øge livskvalitet og styrke det sociale liv blandt lungesyge børn og familier via rådgivning, netværk, praktisk hjælp og aktiviteter, hvor børn og familier mødes
- styrke forskning i tidlig opsporing, diagnostik og god behandling
- oplyse og uddanne de berørte mennesker (patienter, pårørende), sundhedsfagligt personale og befolkningen i forhold til at passe på deres lunger

Lungeforeningen bistår Børnelungefonden med udførelsen af Børnelungefondens formål og aktiviteter. I etableringsfasen har Lungeforeningen ydet betydelig støtte til fondens arbejde.

Børnelungefonden blev i 2016 udvalgt til at modtage indsamlede midler fra Team Rynkeby Skoleløbet i 2017. Arbejdet med at støtte optakten til Team Rynkeby Skoleløbet blev påbegyndt i 2016 med bla. udvikling af film og undervisningsmateriale til de deltagene skoler og til Team Rynkeby Fondens kommunikation om kritiske lungesygdomme hos børn.

Danmarks Lungeforenings Fond

Fonden er opstået i 1986 ved en ændring af fundatsen for Nationalforeningens Fælleslegat til fremme af foreningens virke og ved modtagelse af en gave fra Nationalforeningen på 48.412.963 kr., hvoraf 27.918.224 kr. har været administreret som Nationalforeningens Forskningsfond, mens 14.494.739 kr. har været administreret som Nationalforeningens Gavefond.

Ledelsesberetning

Forskningsfonden har til formål at forebygge og bekæmpe lungesygdomme og tuberkulose ved at yde økonomisk og anden støtte til:

- Forskning
- Oplysningsarbejde
- Fremme af internationalt samarbejde om bekæmpelse af lungesygdomme og tuberkulose
- De sygdomsramte og deres familier

Lungeforeningen bistår Forskningsfonden med sekretariatsbistand og udførelse af fondens formål og aktiviteter.

Forskningsfonden støttede i 2016 Lungeforeningens rådgivningsarbejde og oplysningsarbejde i forbindelse med Lungedagen 3. onsdag i november. På lungedagen er tidlig opsporing i fokus.

I 2016 koordinerede Lungeforeningen 100 arrangementer fordelt på 77 kommuner på Lungedagen. Både kommunernes sundhedscentre, hospitalers lungeambulatorier, apoteker og Lungeforeningens lokalafdelinger stod bag. 77 arrangementer havde lungefunktionsmålinger, og der blev foretaget 5.482 lungefunktionsmålinger. Heraf havde 1.061 personer, det vil sige 19%, en ukendt, nedsat lungefunktion.

Herudover samarbejder Lungeforeningen og Forskningsfonden om tilblivelsen af viden og oplysningsarbejde, og formidle dette via presse og kommunikation om emnet via adskillige kommunikationskanaler. Eksempelvis udmøntet i patientrettede pjecer.

Strategiske projekter og partnerskaber

Lungeforeningens arbejde for patientstøtte, forskning og forebyggelse fokuserer fortsat på at dække lungerne hele livet. I 2016 har Lungeforeningen arbejdet videre med en lang række partnerskaber og spændende projekter, som alle bidrager til vores vision om sunde lunger livet igennem.

Uvurderlig vidensopbygning og nye tilbud via stærke samarbejdspartnere i 2016

En række samarbejder har givet Lungeforeningen medvind i året, der gik.

Matas

I oktober 2016 tilbød Lungeforeningens lungekorps i samarbejde med Matas over to uger i oktober lungefunktionsmålinger til kunder i Matas i 51 udvalgte butikker. Initiativet var en fortsættelse af samarbejdet mellem Lungeforeningen og Matas i 2014, hvor 50 butikker rundt om i landet tilbød lungefunktionsmålinger.

Ledelsesberetning

Spin for lungerne

Ditte og Michael Hyldal Præstekjær, forældre til Victoria, der lever med en lungesygdom, samlede i 2016 71.435 kr. ind til Lungeforeningen. Donationen var resultatet af et vellykket spinning-event i november hos Fitness.dk på Kalvebod Brygge i København. For at fastholde et fokus på lungesyge børn har Lungeforeningen valgt at lade de indsamlede midler gå til at støtte Ditte Hyldal Præstekjærs træning og deltagelse i Team Rynkebys cykeltur til Paris i 2017.

Sundhed på arbejdspladserne via regeringens partnerskabspulje

Ved at engagere sig i projekter på arbejdspladsen har Lungeforeningen i 2016 bidraget til at hjælpe og motivere den enkelte til at opnå mere sundhed og livskvalitet bl.a. ved en større forståelse af lungerne. Lungeforeningen har bidraget til følgende projekter:

Et friskt pust i samarbejde med 3F'

Mit Gode Liv i samarbejde med bl.a. Arla og Hjerteforeningen

Sundhed i Gear i samarbejde med Metal

Game

I samarbejde med gadeidrætsorganisationen GAME har Lungeforeningen bidraget til at mindske den sociale ulighed i sundhed for de mere end 150.000 børn og unge, som bor i almene boligområder i Danmark. I partnerskabsprojektet "Sundere børn og unge i Sundere boligområder" uddanner Lungeforeningen unge GAME playmakere (vejledere) til at være lungeambassadører og positive rollemodeller.

TrygFonden puster liv i træningen

TrygFonden har igen i 2016 givet en bevilling, så Lungeforeningen kunne tilbyde frivillige et kursus, så de kan undervise og motivere ude i netværksgrupperne. Projektet starter i foråret 2017, og vi er meget taknemmelige for bevillingen og glæder os til at styrke netværkene. En stor tak til TrygFonden for at gøre dette muligt.

Projekt "Få hjælp til rygestoppet" – Sundhedsministeriets Storrygerpulje

I 2016 tog vi fortsat stærke skridt i projektet med formålet at fremme røgfrihed blandt de mest socialt udsatte, hvor rygeprævalensen er højest. Op mod 9 ud af 10 socialt udsatte ryger, og de fleste er storrygere.

Socialt udsatte og psykisk sårbare ønsker også at stoppe med at ryge i stort set samme omfang som resten af befolkningen – hvorfor dette projekt er uhyr vigtigt. Projektet slutter i 2017.

Ledelsesberetning

Tak til alle samarbejdspartnere

Igen i år skal der lyde en stor tak til vores løbende samarbejde og konkrete støtte til lungesagen fra fonde, ministerier, regioner, kommuner, forskningsmiljøer, faglige netværk, patientorganisationer og en lang række private virksomheder. En stor tak til VELUX FONDEN, Trygfonden, Jens Ove Jacobsens Alemnyttige Fond, Ole Olsens legat til minde om hans hustru Anna Olesen, Boehringer Ingelheim, Fresenius Kabi, Maribo Medico, Matas, Roche og Novartis.

Også en stor tak til skuespiller Line Kruse, som fortsat er aktiv som ambassadør for Lungeforeningen og Børnelungefonden.

De videnskabelige og faglige selskaber, som Lungeforeningen har sekretariatsfunktion for, giver hvert år en stor værdi til foreningens arbejde. En særlig stor tak til samarbejdet med **Dansk Lungemedicinsk Selskab (DLS)**, **Foreningen af Yngre Lungemedicinere (FYL)** og **Fagligt Selskab for Lunge- og Allergisygeplejersker (FSLA)**, som i mange sammenhænge og på en lang række andre fronter er en stærk alliance for Lungeforeningen. Lungeforeningen nyder i øvrigt det positive samarbejde med en lang række af landets faglige kapaciteter på lungeområdet, som gør en stor indsats i Lungeforeningens rådgivning, men også i en konstant faglig sparring og idégenerering for at forbedre livet for lungesyge.

Forventninger til det kommende år / fortsat offensiv strategi for lungesagen

Med baggrund i fusionen og en styrket lungeforening besluttede bestyrelsen, at Lungeforeningen i 2015-18 fortsat arbejder for en bæredygtig økonomisk udvikling primært via indsamlingsaktiviteter finansieret af egenkapitalen.

Det bærende element i Lungeforeningen vil fortsat være den stærke og ambitiøse vision om sunde lunger livet igennem:

Det nyfødte barns første selvstændige handling er at trække vejret. Og når vi en dag holder op, markerer dét livets afslutning. Derfor skal vi passe på de lunger, der sætter os i stand til at trække vejret. Vi skal forebygge, at lungerne bliver syge. Vi skal hjælpe alle dem, hvis lunger alligevel er blevet det. Og vi skal forbedre mulighederne for, at de kan blive helbredt igen.

Det er bestyrelsens beslutning, at foreningens vækst fortsat skal komme af, at Lungeforeningen øger kendskabet til sit arbejde hos alle, der er påvirket af en lungesygdom, hos politikerne og i sundhedsvæsenet, men særligt at foreningen fortsat investerer i at tiltrække flere medlemmer og private bidragsydere, der støtter arbejdet og deltager i sammenholdet for lungesagen.

Der foreligger derfor fortsat store opgaver for Lungeforeningens lille, strømlinede og effektive sekretariat, og foreningen er til enhver tid åben over for alle samarbejdsmuligheder, der kan styrke lungesagen.

Ledelsesberetning

Projekter inden for patientstøtte, forskning og forebyggelse vil have sekretariatets 100% dedikation, og bestyrelsen vil følge udviklingen tæt for at sikre, at Lungeforeningen når strategiens mål og foreningens vision om sunde lunger til alle i vores samfund - i overensstemmelse med vores formålsparagraf.

Formålsparagraf

Lungeforeningens formål og hovedaktivitet har siden stiftelsen i 1901 været at forebygge og bekæmpe lunge-sygdomme og tuberkulose:

Lungeforeningens formål er at:

- Udbrede kendskabet til lunge- og luftvejssygdommene gennem oplysninger om årsager og behandling
- Støtte, de som har lunge- og luftvejssygdomme og varetage interesser for alle med lunge- og luftvejs-sygdomme
- Forebygge at lunger og luftveje bliver syge
- Yde støtte til forskning, udvikling og uddannelse
- Indrette og drive rekreationshjem
- Fremme internationalt samarbejde
- Øge befolkningens og myndighedernes engagement i og støtte til arbejdet for mennesker med lunge- og luftvejssygdomme og forebyggelse af lunge- og luftvejssygdomme

Formålet søges opnået gennem blandt andet:

- Et aktivt foreningsliv, lokalt og på landsplan med udgangspunkt i videndeling og engagerende oplevelser i et socialt samvær
- Informations-, undervisnings- og foredragsvirksomhed
- Kommunikation med medlemmerne, herunder en hjemmeside, der tjener til information og som debatforum samt inspiration for medlemmerne og øvrige interessenter
- At påvirke myndigheder og øvrige interessenter med henblik på at skabe øget fokus på lunger og luftveje
- Støtte til forskning og udvikling af forebyggelse, behandling og rehabilitering
- Udvikle netværk for personer med lunge- og luftvejssygdomme og deres pårørende

Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten for Lungeforeningen er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for klasse A og tilpasset foreningens særlige forhold.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

Generelt og indregning og måling

Indtægter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de indtjenes. Endvidere indregnes i resultatopgørelsen alle omkostninger, der er afholdt for at opnå årets indtjening.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde foreningen og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå foreningen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Resultatopgørelsen

Indtægter

Indtægter består af kapitalindtægter fra foreningens kapitalgrundlag, medlemsindtægter og bidrag, gaver, tips- og lottomidler samt administrationsbidrag.

Indtægter indregnes på det tidspunkt, hvor foreningen har erhvervet endelig ret til midlerne hvilket i væsentligste omfang er på betalingstidspunktet.

Løn og personaleomkostninger

Løn og personaleomkostninger består af gager og lønafhængige omkostninger til foreningens ansatte.

Administrationsomkostninger

Omkostninger til administration dækker foreningens omkostninger til kontorhold, lokaleomkostninger, mødeaktivitet mv.

Anvendt regnskabspraksis

Vederlag ekstern bistand

Vederlag eksterne bistand består af omkostninger til advokat og revisor.

Aktivitetsudgifter

Aktivitetsudgifter omfatter foreningens udgifter til opretholdelse af aktiviteten. Posten dækker omkostninger til it, udarbejdelse af pjecer, Lungenyt mv.

Balancen

Ejendomme

Ejendommene optages til seneste offentlige kontantvurdering. Opskrivninger bindes under reserve for opskrivning af ejendomme under egenkapitalen.

Ejendommen nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Regnskabsmæssigt resultat ved ejendommenes drift indregnes i resultatopgørelsen.

Pante- og gældsbreve

Pante- og gældsbreve værdiansættes til skønnet handelsværdi.

Realiserede og urealiserede kursgevinster og -tab indregnes direkte i egenkapitalen.

Renteindtægter indregnes i resultatopgørelsen for den periode, de vedrører.

Værdipapirer

Investeringsforeningsbeviser, obligationer og aktier, værdiansættes til den noterede kurs på statustidspunktet. Realiserede og urealiserede kursgevinster og -tab indregnes direkte i egenkapitalen. Udbytte indregnes i resultatopgørelsen for den periode, de vedrører.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominal værdi, med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af forventede tab.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter kontante beholdninger og bankindestående.

Øvrige gældsforpligtelser

Gældsforpligtelser måles til amortiseret kostpris, der i al væsentlighed svarer til nominal værdi.

Resultatopgørelse for 2016

	Note	Regnskab 2016 kr.	Budget 2016 (ikke revideret) t.kr.	Regnskab 2015 t.kr.
Medlemskontingenter og -bidrag		4.732.123	5.517	2.775
Arv, gaver mv.		245.313	250	2.720
Bidrag fra fonde		200.000	0	200
Tilskud til konkrete projekter		5.171.635	1.772	4.638
Tips- og lottomidler mv.	1	1.325.337	1.400	1.618
Øvrige indtægter		200.593	0	0
Kapitalindtægter, herunder Hjerting		1.294.334	1.012	1.565
Administrationsvederlag, herunder Hjerting		604.138	336	573
Boserup Minde i Glamsbjerg		566.987	725	384
Indtægter		14.340.460	11.012	14.473
Løn og personaleomkostninger	2	6.851.064	7.993	8.108
Administrationsomkostninger		1.632.545	2.233	1.837
Fusionsomkostninger (foreningstræf + Hjerting 100 år)		82.633	200	440
Vederlag, ekstern bistand		388.648	452	334
Aktivitetsudgifter		9.612.709	7.805	9.060
Diverse omkostninger		79.772	0	51
Boserup Minde i Glamsbjerg		1.752.998	1.603	1.200
Udgifter		20.400.369	20.286	21.030
Resultat før renter og af- og nedskrivninger		(6.059.909)	(9.274)	(6.557)
Renteudgifter		77	0	0
Af- og nedskrivninger		(996.624)	0	0
Årets resultat		(7.056.610)	(9.274)	(6.557)
Resultatet disponeres således:				
Overført til næste år		(7.056.610)	(9.274)	(6.557)
		(7.056.610)	(9.274)	(6.557)

Balance pr. 31. december 2016

	<u>Note</u>	<u>Regnskab 2016 kr.</u>	<u>Budget 2016 (ikke revideret) t.kr.</u>	<u>Regnskab 2015 t.kr.</u>
Ejendomme	3	7.383.400	9.581	8.333
Materielle anlægsaktiver		7.383.400	9.581	8.333
Pante- og gældsbreve		50.000	50	50
Finansielle anlægsaktiver		50.000	50	50
Anlægsaktiver		7.433.400	9.631	8.383
Andre tilgodehavender	4	2.775.441	373	2.072
Tilgodehavender		2.775.441	373	2.072
Værdipapirer	5, 6, 7, 8	23.111.460	19.503	29.236
Likvide beholdninger		1.244.434	1.931	4.279
Omsætningaktiver		27.131.335	21.807	35.587
Aktiver		34.564.735	31.438	43.970

Balance pr. 31. december 2016

	<u>Note</u>	<u>Regnskab 2016 kr.</u>	<u>Budget 2016 (ikke revideret) t.kr.</u>	<u>Regnskab 2015 t.kr.</u>
Egenkapital	9	27.004.492	23.172	33.725
Pensionsforpligtelse		148.744	187	158
Dansk Sundhedstjeneste		993.330	996	1.043
Lån Feriefonden Glamsbjerg		1.248.607	1.249	1.249
Lån Nykredit Glamsbjerg		249.286	338	310
Langfristet gæld		2.639.967	2.770	2.760
Forskningsprojekt KB + DL		1.265.924	1.299	1.831
Periodiserede projektomkostninger		508.156	0	1.943
Anden gæld		3.146.196	4.197	3.711
Kortfristet gæld		4.920.276	5.496	7.485
Gæld i alt		7.560.243	8.266	10.245
Passiver i alt		34.564.735	31.438	43.970
Eventualforpligtelser	10			

Noter

	2016	2015
	kr.	t.kr.
1. Tips- og lottomidler mv.		
Administrativ personale (medlemsservice, regnskab)	354.720	0
Personale, der servicerer/udanner/rådgiver frivillige i lokaleforeningerne	166.419	0
Løn	521.139	0
Kontorinventar (50%)	25.000	0
It-omkostninger	320.000	0
Administrationsudgifter	345.000	0
Husleje mm.	215.457	0
Lokalafdelinger	243.741	0
Midler vedr. 2015	0	1.618
	1.325.337	1.618
2. Løn og personaleomkostninger mv.		
Løn	5.758.464	6.985
Pension	756.666	849
Andre sociale ydelser	161.180	196
Andre personaleomkostninger	174.754	78
	6.851.064	8.108
3. Ejendomme		
Ejendomme omfatter Kystsanatoriet Hjerting og kursusejendommen Glamsbjerg.		
4. Andre tilgodehavender		
Tilgodehavende renter	0	176
Mellemregning med Danmarks Lungeforenings Fond	645.670	101
Mellemregning Børnelungefonden	134.501	2
Mellemregning FSLA	14.403	0
Mellemregning Munthe Bruns Legat	13.750	5
Mellemregning Alfa-1	0	3
Depositum, lejemål	268.716	270
Diverse tilgodehavender, igangværende projekter, tilgodehavender hos kommuner mv.	1.698.401	1.515
	2.775.441	2.072

Noter

	2016	2015
	kr.	t.kr.
5. Obligationer		
Regnskabsmæssig værdi pr. 1. januar	19.809.047	25.451
Tilgang i årets løb	4.771.430	3.390
Afgang i årets løb	(24.749.935)	(8.711)
Kursregulering	169.458	(321)
Regnskabsmæssig værdi pr. 31. december	0	19.809
6. Aktier (noterede)		
Regnskabsmæssig værdi pr. 1. januar	8.377.968	10.562
Tilgang i årets løb	499.359	2.663
Afgang i årets løb	(8.781.479)	(6.126)
Kursregulering	(95.848)	1.279
Regnskabsmæssig værdi pr. 31. december	0	8.378
7. Aktier (unoterede)		
Regnskabsmæssig værdi pr. 1. januar	2.000	2
Regnskabsmæssig værdi pr. 31. december	2.000	2
8. Investeringforeningsbeviser		
Regnskabsmæssig værdi 1. januar	1.046.552	1.087
Tilgang	21.800.120	0
Kursregulering	262.788	(40)
Regnskabsmæssig værdi pr. 31. december	23.109.460	1.047
9. Egenkapital		
Saldo pr. 1. januar	33.724.704	36.200
Egenkapital LungePatient.dk pr. 1. januar	0	3.164
Kursregulering af værdipapir	336.398	918
Overført fra resultatdisponering	(7.056.610)	(6.557)
	27.004.492	33.725

Noter

10. Eventualforpligtelser

Foreningen har indgået lejeaftale med 6 måneders opsigelsesvarsel, svarende til en eventualforpligtelse på 269 t.kr.

Foreningen har indgået en operationel leasingaftale med en restløbetid på 21 måneder og en samlet forpligtelse på 201 t.kr.